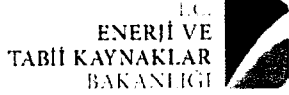

7/1952
a. 69

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

04 Kasım 2016
GÜNLÜDÜR

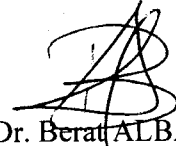
Sayı : 64272063-610-27933
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-1952)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 15.02.2016 tarihli ve 43452547-120.07-18961 sayılı yazısı.

Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut TOĞRUL'un tarafıma tevcih ettiği 7/1952 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-1952 Esas Numaralı Önerge Cevabı (3 sayfa)

Sorular 2, 4, 5:

230 bine yakın nüfusuyla Afşin-Elbistan bölgesine yaklaşık 30 yıl önce termik santralleri kuruldu. Bölgedeki kömür havzalarının değerlendirildiği Afşin-Elbistan Termik Santrali A Ünitesine filtre takılmadı. O gün bugündür filtresiz çalışmaya devam eden santral çevreye 30 yıldır zehir saçmaya devam ediyor.

Afşin-Elbistan B Termik santralinin açılışını, dönemin Enerji ve Tabi kaynaklar bakanı AKP'li Hilmi Güler "Türkiye'nin altını üstüne getiriyoruz" sözleriyle yapmıştır. Ancak santral daha çok o bölgede yaşayan insanların yaşamlarını olumsuz etkilemektedir. Kuruluşundan bu yana baca gazı arıtma filtresi olmadan çalıştırılan A termik santralinden çevreye yayılan kimyasal ve radyoaktif gazlar, bölgede tarım ve hayvancılığın bitmesine neden olmuştur. 2000 yılında B ünitesinin de faaliyete geçmesiyle felaketin boyutları artmıştır. Yetkililerin, Termik santralini B ünitesini "çevre dostu" olarak tanıtmaları durumu ise gerçeği pek yansıtmamaktadır. B ünitesinden elde edilen tonlarca kül açıkta bırakılarak bölge insanının hayatı ve çevre hiçe sayılmaktadır.

Elbistan'a santraller yapılmadan önce Atmosferde karbondioksit yoğunluğu milyonda 280 parçacık iken, santrallerden sonra bu milyonda 400 parçacığa çıkmıştır. İnsan sağlığının korunması için atmosferdeki parçacık tehlike sınırı ise 350 parçacık olarak ölçülmektedir. Elbistan'da havadaki toz oranı 60-180 yg/metre küp olması gerekirken bu değer 3000 yg/metre küp civarına çıkmaktadır. Ölçüm için kullanılan cihaz maksimum 500'e kadar ölçtüğü için herhangi bir değer okunamamaktadır. Bu durum değer olarak rapor edilmeyerek sanki kirlilik yokmuş gibi sonuçlanmaktadır.

Santraller Elbistan'da tarım alanlarını yok ettiği gibi, yapılan üretiminde sağlığa zararlı olmasına yol açmaktadır. Normal olarak topraktaki nikel değerinin 75 ppm. Olması gerekirken bu değer 500 ppm'in üzerinde seyretmektedir. Böylece Elbistan da üretilen tarım ürünleri insan sağlığını tehdit eden seviyededir. Geçen 30 yılda, tarım alanları yok olan, havası kirlenen, hastalıkları özellikle kanser vakaları artan halk artık yeni bir termik santrali istememektedir.

Bu durumda yaşamı tehdit altına alman Elbistan başta olmak üzere bölge halkı hastalıklarla boğuşmaktadır. İlk yıllarda pek fark edilemeyen hastalıklar 30 yılın sonunda daha çok ortaya çıkmaktadır. Bu yüzden kanser, astım, böbrek yetmezliği, kalp hastalıkları gibi hastalıklar her geçen gün artmaktadır. Türkiye'de Sağlık Bakanlığı verilerine göre Türkiye ortalaması alınacak olursa, Elbistan'ın nüfusuna göre hastane kayıtlarına giren hasta sayısı 50.000 olması gerekirken bu rakamın 1.000.000 olduğu saptanmıştır. Maraş ve Malatya'ya giden otobüslere bakılınca yolcuların büyük çoğunluğu hastaneye gittiği tespit edilmektedir. Elatta bazı firmalar yolcularının çoğu hastaneye gittiği için doğrudan hastaneye kadar gitmektedirler. Bu bağlamda;

- Termik santralde elektrik üretimi sırasında kaybolan bir miktar enerji mevcuttur. Kaybolan enerjinin nasıl verimli hale getirileceği düşünülmeden yeni üniteler yapılmasının nedeni nedir?
- Santralin bacalarında filtre kullanılıp kullanılmadığı denetlenmekte midir? Denetlenmekte ise ne kadar sıklıkta ve aralıklara denetlenmektedir?
- B santrali yapılmasının A santralının bacalarına filtre takılması şartına bağlanmasını doğru bulmakta mısınız?

Cevaplar 2, 4, 5:

Afşin Elbistan havzasında Elektrik Üretim Anonim Şirketi'ne (EÜAŞ) ait Afşin-Elbistan A ve B Termik Santralleri bulunmaktadır. Afşin Elbistan-A Termik Santralinde, elektrofiltreler (uçucu kül tutucuları), Afşin-Elbistan B Termik santralinde ise hem elektrofiltre hem de baca gazı arıtma sistemleri bulunmaktadır. Her iki santralin üniteleri devrede olduğu müddetçe bu sistemler çalışır durumdadır.

Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde 3 adet Hava Kalitesi ve Ölçüm ve İzleme İstasyonu kurulmuştur. Bu istasyonlarda NO_x, SO₂ ve toz ölçümleri yapılmakta olup online olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından izlenmektedir. İstasyonların bakım, onarım ve işletilmesi Afşin- Elbistan Termik Santrali İşletme Müdürlüğü tarafından düzenli olarak yapılmaktadır. Hava Kalitesi ve Ölçüm ve İzleme İstasyonlarında yapılan ölçüm değerlerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın belirlediği sınır değerleri aşmadığı görülmektedir.

Tüm enerji üretim sistemlerinde üretim esnasında teknik kayıplar olması normal olup hali hazırda Afşin-Elbistan sahasında yapılmakta olan yeni santral üniteleri bulunmamaktadır.

Sorular 1, 3, 7:

- Termik santralının kurulmasından bu yana kanserden ölen kişi sayısı kaçtır? Kanser hastalığına yakalanan insan sayısı kaçtır?
- Termik santral kurulmadan önce bölgede yaşayan canlı türleri nelerdir. Bu canlılardan hangileri ve kaç termik santralden sonra varlığının yitirmiştir?
- Bölgede, kanser, böbrek yetmezliği ve astım gibi hastalıklarına yakalanan insan sayısı kaçtır?

Cevaplar 1, 3, 7:

Önergede yer alan hususlar Bakanlığımız görev alanında bulunmamakta olup, konu ile ilgili olarak Sağlık Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığından bilgi alınabilir.

Soru 6:

Türkiye Cumhuriyeti uluslararası iklim değişikliği toplantılarında söz vermiş olduğu yükümlülükleri neden yerine getirmemektedir?

Cevap 6:

Türkiye, iklim değişikliği ile mücadele yolunda önemli bir adım olan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne 24 Mayıs 2004 tarihinde resmen taraf olmuştur. Bu sözleşme ülkelere net bir yükümlülük vermemekte ve sadece iklim değişikliği ile ilgili sözleşmeye taraf ülkelere küresel hedefler koyarak bir çerçeve çizmektedir.

Kyoto Protokolü ise iklim değişikliği ile mücadele yolunda gelişmiş ve gelişmekte olan ülke sınıflarına göre sayısal emisyon azaltım hedefleri belirtmiş ve liste halinde Ek-B olarak sözleşmede yer vermiştir. Bu kapsamda Türkiye 26 Ağustos 2009 tarihinde Protokole resmen taraf olmuştur. Türkiye protokole taraf olmasına rağmen sera gazı emisyonlarını düzenli

**GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMUT TOĞRUL'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/1952)**

raporlamak dışında bir yükümlülüğü bulunmamaktadır. Kyoto Protokolü'nün 2020 yılına kadar devam etmesine karar verildiğinden Türkiye'nin 2020 yılına kadar herhangi bir emisyon azaltım yükümlülüğü veya azaltım konusunda müzakerelerde vermiş olduğu herhangi bir söz bulunmamaktadır.

2014 yılında Peru'nun Lima kentinde yapılan (COP20) İklim Değişikliği Zirvesinde tüm tarafların iklim değişikliği ile mücadele için "Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkıları" (INDC) 2015 yılı Paris Konferansından önce sunmaları yönünde karar alınmıştır. Bu kapsamda Türkiye geliştirmekte olan diğer ülkelerin taahhütlerini de dikkate alarak pozisyonunu belirlemeye çalışmıştır.

2015 yılı Aralık ayında 21. Taraflar Konferansında kabul edilen Paris Anlaşması ülkemiz tarafından tamamıyla kabul edilmiş ve 22 Nisan 2016 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanımız tarafından ülkemiz adına imzalanmıştır. Söz konusu anlaşma kapsamında ülkemiz karbon emisyonları için artıştan azalım modelini benimsemiş ve 2020-2030 yılları arasında geçerli olmak üzere %21'e kadar emisyon azaltım taahhüdünde bulunmuştur. Bununla birlikte Bakanlığımız taahhüt miktarının önemli bir kısmını yükümlülük olarak almıştır. Bu yükümlülüğü başta yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretimindeki payının artırılması ve kömürle çalışan termik santrallerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan ilgili kanunlara ve mevzuatlara uygun olarak üretim yapmasını sağlayarak yerine getirmektedir.